

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

asupra nivelului coruptibilității proiectului

de hotărîre de Guvern pentru modificarea și completarea anexei la Hotărîrea Guvernului nr.931 din 8 decembrie 2011

I. EVALUAREA GENERALĂ A PROIECTULUI

1. Evaluarea fundamentării proiectului

1.1 Fundamentarea generală a proiectului

a. Autor al proiectului de act normativ este Ministerul Economiei.

b. Categoria actului normativ propus este hotărîre a Guvernului, ceea ce corespunde art. 102 din Constituție, art. 10 din Legea privind actele normative ale Guvernului și ale altor autorități ale administrației publice centrale și locale nr. 317-XV din 18.07.2003.

c. Scopul promovării proiectului. Potrivit autorului, finalitatea scontată prin prezentul proiect este revizuirea Nomenclatorului unităților comerciale care desfășoară comerț cu amănuntul, redimensionarea și redefinirea unor termeni și categorii de unități comerciale („comerț ambulant”, „unitate comercială staționară provizorie”, „unitate de comerț ambulant”).

d. Suficiența argumentării. Autorul a reliefat în conținutul notei informative condițiile ce au impus elaborarea proiectului și finalitățile urmărite prin implementarea acestuia și experiența altor state la acest capitol, întrunind generic exigențele stabilite de prevederile art.37 al Legii privind actele normative ale Guvernului și ale altor autorități ale administrației publice centrale și locale nr.317-XV din 18 iulie 2003. Totodată, ținînd cont de deficiențele identificate și delimitate în conținutul Capitolului II al prezentului raport de expertiză anticorupție, considerăm necesară revizuirea oportunității promovării proiectului prin prisma recomandărilor relevate, cît și completarea notei informative cu argumente suplimentare ce vizează redefinirea și redimensionarea categoriei de „comerț ambulant”, cît și a unităților comerciale care o structurează.

1.2 Fundamentarea economico-financiară a proiectului

Implementarea proiectului nu presupune cheltuieli financiare suplimentare.

1.3 Promovarea sau prejudicierea intereselor de grup ori individuale, în lipsa unei justificări a interesului public

Prevederile proiectului promovează interesele unui cerc restrâns de subiecți or revizuirea și redimensionarea conceptului de „comerț ambulant” este inițiată (potrivit autorului) în contextul eludării restricțiilor stabilite de art.25 al Legii privind controlul tutunului nr.278-XVI din 14 decembrie 2007, care prevede că se interzice comercializarea produselor din tutun și a produselor conexe prin rețeaua de comerț ambulant, la tarabe sau teșghele improvizate, prin automate comerciale. În contextul dat, există riscul prejudicierii interesului public și subminării efortul legislativului depus în vederea prevenirii accesului minorilor la produsele din tutun și la produsele conexe.

2. Evaluarea compatibilității proiectului cu standarde anticorupție

În proiect nu au fost atestate incompatibilități cu standardele naționale și internaționale anticorupție și nu au fost identificate domenii în care proiectul nu satisface cerințele sau sînt în contradicție cu aceste standarde.

Asigurarea transparenței în procesul decizional. Cu referire la transparența în procesul decizional constatăm că proiectul prenotat se regăsește pe pagina oficială a autorității, cerință impusă de prevederile Legii privind transparența în procesul decizional nr.239-XVI din 13 noiembrie 2008, potrivit căreia autoritățile publice sunt obligate de a întreprinde măsurile necesare pentru asigurarea posibilităților de participare a cetățenilor, a asociațiilor constituite în corespundere cu legea, a altor părți interesate la procesul decizional, plasînd proiectul de act normativ pe pagina web oficială a instituției.

II. EVALUAREA ÎN FOND A PROIECTULUI

1. Formulări lingvistice ambigui

Textul proiectului corespunde tehnicii legislative și normative, regulilor limbajului și expresiei juridice.

2. Conflicte ale normelor de drept

Pct.1 al proiectului: „Capitolul I al Anexei nr.2 la Hotărîrea Guvernului nr.931 din 8 decembrie 2011 „Cu privire la desfășurarea comerțului cu amănuntul” (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2011, nr.222-226, art. 1017), cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. După noțiunea „magazin” se introduc noțiunile de „unitate comercială staționară provizorie” și „comerț ambulant” cu următorul cuprins:

„unitate comercială staționară provizorie - unitate de comerț cu amănuntul, ridicată din construcții ușor demontabile, care, de regulă, nu dispune de spațiu pentru păstrarea produselor. Comercializează un sortiment redus de mărfuri cu oferirea condițiilor minime de comoditate pentru consumatori. În categoria dată de unități comerciale se includ pavilioanele, chioșcurile (gheretele);”.

În conformitate cu prevederile art. 9 alin.(1) al Legii cu privire la comerțul interior nr.231 din 23 septembrie 2010: „Comerțul cu amănuntul se desfășoară prin intermediul unităților

comerciale fixe (magazine), mobile (pavilioane, chioșcuri, gherete, aparate comerciale, rulote, standuri) sau prin alte modalități prevăzute de legislația în vigoare”.

Conform pct.2 al Regulilor de funcționare a rețelei de comerț ambulant, Anexă nr.1 la Hotărîrea Guvernului Republicii Moldova nr.517 din 18 septembrie 1996: „2. La rețeaua de comerț ambulant se referă o parte a rețelei comerciale cu amănuntul constituită din chioșcuri, pavilioane, cafenele de vară, minicafenele, precum și o parte din unitățile comerciale nestaționare (tarabe, coșuri) și puncte comerciale ambulante (cărucioare, cisterne, autoremorci, automagazine etc.), denumite în continuare “întreprinderi de comerț ambulant”. Totodată, potrivit pct.13-14: „13. Taraba reprezintă o masă pliantă de 2 m.p. Este interzisă instalarea tarabei, fără suporturi pliante, direct pe caldarîm, pămînt sau trotuar. 14. La chioșcuri se referă micile construcții de tip închis, confecționate din aluminiu (sau alt metal ușor) și sticlă (sau alt material) în conformitate cu proiectul aprobat de direcția (secția) de arhitectură a organelor administrației publice locale, ale căror suprafață nu depășește 12 m.p. Chioșcurile se instalează provizoriu, fără fundament. Deplasarea chioșcurilor se efectuează, în caz de necesitate, la decizia organelor administrației publice locale din contul proprietarilor. 15. La pavilioane se referă construcțiile din metal ușor și sticlă (sau din alt material analogic), care se instalează provizoriu și nu sînt construcții capitale, cu suprafața de peste 12 m.p.”

În condițiile date, adoptarea proiectului în redacția propusă va genera o incompatibilitate a acestuia cu prevederile legislației naționale, stabilind o reglementare diferentă pentru anumite raporturi juridice și creînd incertitudine vis-a-vis de delimitarea unor termeni și categorii de unități comerciale („comerț ambulant”, „unitate comercială staționară provizorie”, „unitate de comerț ambulant”). Circumstanța în cauză va constitui un impediment în aplicarea corectă a normelor, creînd premise pentru alegerea subiectivă și abuzivă a normei "convenabile" într-o situație concretă.

Recomandarea: În condițiile date, se impune necesitatea efectuării unui studiu suplimentar privind oportunitatea revizuirii și redimensionării conceptului de „comerț ambulant” de către autor.

3. Norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb

Nu sînt identificate norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb, capabile să genereze coruptibilitate.

4. Discreții excesive ale autorităților publice

Nu sînt identificate discreții excesive ale autorităților publice, capabile să genereze coruptibilitate.

5. Cerințe excesive pentru exercitarea drepturilor persoanelor

Cu titlul de obiecție generală vis-a-vis de prevederile proiectului

Prevederile proiectului promovează interesele unui cerc restrîns de subiecți or revizuirea și redimensionarea conceptului de „comerț ambulant” este inițiată (potrivit autorului) în contextul eludării restricțiilor stabilite de art.25 al Legii privind controlul tutunului nr.278-XVI din 14 decembrie 2007. Astfel, proiectul creează condiții adaptate convenției anumitor persoane și desfășurarea în continuare a activității antreprenoriale de către o categorie de unități comerciale („staționare provizorii”).

Recomandarea: Se recomandă autorului revizuirea proiectului prin prisma celor sus-menționate coroborat cu recomandările expuse anterior la pct.2 al prezentului capitol.

6. Accesul limitat la informație, lipsa transparenței

Textul proiectului nu necesită a fi evaluat prin prisma accesului la informație sau asigurării transparenței.

7. Lipsa sau insuficiența mecanismelor de control

Implementarea prevederilor proiectului nu presupune aplicarea cărorva mecanisme suplimentare de control.

8. Responsabilitate și sancțiuni necorespunzătoare

Proiectul nu implică careva responsabilități și nu necesită referințe exprese la responsabilitate și sancțiunile aplicate pentru încălcarea prevederilor sale.

Expertiza a fost efectuată în temeiul Regulamentului cu privire la organizarea procesului de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, adoptat prin Hotărârea Guvernului nr. 977 din 23.08.2006, în condițiile Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin ordinul directorului Centrului Național Anticorupție nr. 62 din 19.04.2013, de către

Cristina Chistol
inspector al Direcției legislație și expertiză anticorupție
11 Februarie 2016

*Prezentul raport este publicat pe pagina oficială a
Centrului Național Anticorupție - www.cna.md*